

САНА ОЛОХ

СССР ЧУРАЛЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭНИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Хайшат
1931 оыл аятынны
15 нунуттан тахсар

№ 68 (4491) 1974 жыл. Бэс ыйын 4 күнэ 4 Сманата
ОПТУОРУНЬУК 2 харчы

БЫЫБАРДААЧЧЫЛАР ДЕПУТАККА КАНДИДАТ Е. И. НОВГОРОДОВАНЫ КЫТТА КӨРСҮҮҮЛЭРЭ

ОДЬУЛУУНКА

Мам ыйын 30 хүнүгэр ний-
ликтэри Культура дьлэтигэр
толору ийи муруна. СССР Вер-
ховнай Советын Национальностары
Советыгар быыбарга 697
№-дэх Магэ-Хангалаастагы
быыбардыр уокурукка депута-
ка кандидат Екатерина Инно-
кентьевна Новгородованы кытта көр-
сүһэр быыбардааччылар му-
нахтарың Ленин аатынан кол-
хоз парткомун секретара Н. И.
Монастырев аста.

Депутатка кандидат итэр-
дээх ийитигэр, колхоз агро-
мулар С. В. Кочеткова тыл б-
риллэр. Кини Е. И. Новгородова
олодун уонна үлэтин-хамнаһын
туһунан сийлини көрсөтөн му-
субут дьон улахан бодомтон
иитилэр. Ити көмүстөн адэр
быыбардааччы Октябрьга Авто-
ном, Одьулуун адыс кылаастаах
оскулатын директора В. А. Мак-
симов, колхоз бырыбыланын
председателе Е. П. Коркин,
Одьулууннаагы Үрдүк үнүү-
үлэтин звеновода, билиилээх
механизатор Н. Б. Яковлев, Ми-
ндааайы учалскатын сөбүдүсэ-
йэ Е. С. Дьячковскай уонна
СССР райкомун бастагы секрета-
ра И. П. Листиков тыл атыллар.

Кинилэр бука бары СССР ах-
сыс ыгырымылаах Верховнай Со-
ветын депутата, Социалистичес-
кай Үлэ Геройа, РСФСР үтүөлөх
агронома Екатерина Инно-
кентьевна Новгородова улахан төр-
йөр, общественнай-политическай
үлэтин уонна хартуоппуйу, обо-
руот аһын үүннэрини үлүлүчү-
лаах ситиһиннэрин астынан ту-
ран баалаталлар. Тохсус пяти-
дэтка соруахтарың толорууга
Ленин аатынан колхоз колхоз-
таахтара уонна Одьулуун ноби-
литэтин үлэһиттэрэ ытар үлэ-
рин уонна ийиһи соруахтарың
кытта билиһиннэрдилэр. СССР
Верховнай Советын быыбарыгар
коммунистар уонна партията
суохтар блоктарың достойнай
кандидата Е. И. Новгородова ийи
быыбар күн — бэс ыйын 16 кү-
нүгэр быыбардааччылар байла-
рин куластарың бука бары биір
кийи курдук биэрэллэригэр
ыгырдылар.

— Бийиги сааскы ыһымы
кылгас бөдүөхкө тэрээһиннээх-
тик ыгытыбыт, — диир — Н. Б.
Яковлев. — Сиртэн үүһүүнү
ыһыма бийиги иннибитигэр
улахан соруахтар тураллар. Ону
толорор туһугар эбэбэстэлибэ
ыһынан бары күүсүтүн, дьору-
бутун ууран үлэһит. Бу күн-
нэргэ эрдэтээни наары көтөрүү
былааны толоруохтук, сайынны
бириэмэбэ почваны обработка-

лааһыны кизгик ытыахтыт.
Бийиги депутатка кандидаттыт
саха боростуей кыһа, үлэтин
үүмүт үтүөкөн кийи Е. И. Нов-
городова былас үрдүк органы-
гар ийиһи туруоруллубуттан
мунура сүөх үөрөбүт, дьиригик
астынабыт. Бу барыта бийиги
колхозтаахтары сага ситиһи-
лэргэ өрө күүрдэр, ол ийигэр
сиртэн өлгөн үүнүүнү ылар,
ийи күннэргэ охсубар механи-
затордары албэхкэ эбэһиннэ-
тир.

Түмүккэ СССР Верховнай Со-
ветыгар депутатка кандидат
Е. И. Новгородова бийиги ийи-
тигэр улахан итэрэли оҕорбутта-
рын ийи быыбардааччыларга
махтаһа уонна кинилэр соруах-
тарың толорорго бары күүсүн
ууран үлэһит диир эста. Ийи-
тан салгы быыбардааччылар
биэрбит наахтара туһунан
туһунан көрсөтө, үлэһит оройу-
онун, ийи салайар оҕорутун
биргээдэтин үлэтин-хамнаһы
кытта кизгик билиһиннэрдэ.

Быыбардааччылар СССР Вер-
ховнай Советыгар депутатка дос-
тойнай кандидат Е. И. Новгоро-
ва ийи быыбар күн бары быы-
бардааччылар байлаарың нуол-
старың биэрэллэригэр уонна бу-
лаары туран быыбары көрсө
ыһымыт социалистическай эби-
лиэтибэни чыстээхтик тө-
лөрөн тийлэргэ ыгырар туһунан
биір санаанан ыһыһылар.

ХАТЫЛЫГА

СССР Верховнай Советыгар
депутатка кандидат, Социалис-
тической Үлэ Геройа, Магэ-
Хангала оройуоннаагы Ленин
аатынан совхоз оҕорутчутта-
рын биригээдирэ Екатерина
Иннокентьевна Новгородованы
кытта Хатылы нийлиһиги быы-
бардааччылар көрүстүлэр. Му-
наагы Субуруускай аатынан
совхоз киин аппаратынаагы
партийнай тарилитин секретара
И. Я. Иларов кылгас кийири
тыһынан аста.

Тыл бэрлэлэр — депутатка кан-
дидат итэрэлээх ийитигэр, Ха-
тылы орто оскулатын учуута-
лыгар Д. И. Кладинага. Кини
депутатка кандидат Е. И. Нов-
городова олодун, үлэтин туһунан
сийилини көрсөтө. Ити көмүс-
төн адэр быыбардааччы Саргы-
лана Борисова, кырдыагы быы-
бардааччы И. А. Павлов, ман-
ныккыт, Ленин орденың кавале-
ра С. Г. Кривошапкин, дет-
сад сөбүдүсэйэ Х. К. Ефремо-
ва СССР Верховнай Советыгар
депутатка кандидатынан бийиги
норуоптук биір хулуу кыһа.
Е. И. Новгородова туруорулу-
бутун истинник оҕотулэр. Ки-

нилэр Е. И. Новгородова Комму-
нистическай партия дьмалатыгар
баринилээх, норуот интерири-
гар кыһагар, коммунистар уон-
на партията суохтар блоктарың
достойнай кандидатынан булар
дизн этилэр уонна байлаарың
пуластарың бука бары биір
кийи курдук биэрэллэригэр
быыбардааччылары ыгырдылар.

Совхоз директора В. Х. Жеб-
сонин уонна СССР райкомун
бастагы секретара И. П. Листи-
ков байлаарың этиилэригэр оро-
йон уонна совхоз экономикага,
культурага аастыт түөрү сыла
сайдыларың уонна пиялэти-
ни түмүктүүр тыллара туру-
руллар соруахтарың көрсөтүлэр.
Совхоз пиялэтик аастыт бас-
лакы сымаларыгар производство
сорох саллааларыгар көккэ сити-
һиллээх калбитин, үтүс бас-
тың дьоннор үрдүк көрдөрүүлэ-
ри ситиһиллэрин, ол курдук
оройуонна аастыт сыл түмүгү-
нэн 8 чемпион үлэһиттэртэн
5-һэ совхозка, ол ийигэр Хаты-
лы отделениегыгар 3 ийи ба-
рыс баалаталлар. Совхоз ыч-
чат сүөһүттөн привели ыһыма
куһаана суох көрдөрүүлээх,
иһиһи эми үрдүк көрдөрүүнү
сигиллэр аһылаа суох басты
үлэһиттэр бааллар. Ийи тэҥ-
ни сиртэн үүнүүнү ыһыма,
ордук чөрбөтөн оҕорут аһыт-
тан уонна хартуоппуйтан үүнү-
нү ыһымы үлэһитиң совхоз-
ка үлэһи лаһа күүһү-
дүү соруахтарың туһунан эти-
лэр.

Көрсөтүлгэ тыл эппит дьон
бука бары депутатка кандидат
Е. И. Новгородова бийиги би-
рэр үрдүк итэрэлитин чыстээх-
тик төлөрүбэ диир биір са-
һаһи биллэрдилэр уонна сов-
хоз ийигэр туруоруллар сору-
тары ситиһилээхтик төлөрөр
туһугар совхоз бары рабоча-
лара, специалистара ийиһи
Хатылы нийлиһиги бары быы-
бардааччылар үрдүк оҕору-
луолаахтык үлэһиттэрэ диир
эрэһирдилэр. Быыбардааччылар
депутатка кандидат Е. И. Нов-
городовага хас да наахтары
биэрдилэр уонна үтүс бага са-
һаалары этилэр.

СССР Верховнай Советыгар
депутатка кандидат Е. И. Нов-
городова бийиги эйигитигэр
улахан итэрэли оҕорбуттарың
ийи быыбардааччыларга не-
тиһик махтаһа уонна кинилэр
соруахтарың төлөрорго күүс-
лүн ууран үлэһит диир эр-
кэрдэ.

А. ТУРАНТАЕВ.

БЫЫВАРЫ КӨРСӨ

ПААРДААҤЫНЫ БҮТЭРДИЛЭР

Ленин аатынан колхоз Одьулууннаагы учаастагар бэс ыйын
туругунан 603 гектарга эрдэтээни паар көтөбүлүннэ. Онон былаан
толорулуна.

Эмиз ити курдук Калинин аатынан колхоз бурдук үүннэрээччи-
лэргэ эрдэтээни паары 311 гектарга көтөбөн, былааннарын 17 гек-
тарынан аһардылар.

Оройуонга хартуоппуйу олодун былаан эмиз толорулуна.
В. ЕРМОЛАЕВ.

От хомууругар бэлэмнэни үгэнэ

Эрилик Эриетин аатынан кийиһи — биір идэлээрим, ком-
мунистическай үлэ ударниги
Инокентий Николаевич Адаме-
ви биэрда.

Быйыл манна улахан ардах
түһөн, үрэх уута Таатта, Хонду,
Мэҥэри, Бара ходоһаларың оло-
чу ыһа. Онон бийиги, ча-
кырдар, эрэлбит улаатта, алаас-
тар, сайылыктар күүхтэр.

Оттоһунга биригээдэ 7
трактор, 9 трактор бурууна, 3
трактор кыраабыла, көлө 9 ох-
оро, 6 муһнара, көбүннэ 4 на-
ба үлэһиттара.

Балары өрөмүөннээһиниң үлэ
баарта ыраатта. Кырдыагыс ти-
мир ууһа, сэттэ уопуттан тахсар
эрэр сарыи ийиһини, Албан
лат орден кавалера С. И. Ад-
мон бары уэрэ-көтөн туран
чапчылар.

— Хомуур саптарын үчүгэй-
дик, кичэһи оҕордоххо, от хо-
мууруң былааны толорор дьыл
буларга буолуо, — диир кини.
Салаага мяха комбо саптоох

Р. ДАНИЛОВ.

бийиги общества. көрр.

ОСКУОЛАЛАРГА МАННАЙГЫ ЭКЗАМЕННАР

СНИМКА: Чурапчы орто оскулатын VIII сыс кылааһын
үөрэнээччилэрэ алгебра экзамен туттара аһараллар.
П. ПОПОВ фотота.

О РОЙУОН үрдүкүн Х кылаас
454 үөрэнээччиттэн 451-
ро экзаменга киллэриллибит.
Выпускниктар бэс ыйын 1 кү-
нүттэн 25 күнүгэр диири 7
предметкэ государственнай эк-
заменнары туттарыахтаахтар.
Кинилэр бастагы экзаменна-
рыгар нуучта тылыгар «М. Горь-
кай уонна В. Маяковскай айым-
ныларыгар В. И. Ленин обра-
ба», «А. С. Пушкин айымны-
лара туһунан мяха күндүнү?»,
«Кинилэр төрөбүт дьйдуларың
көмүскээбиттэрэ» диир темалар-
тан талап сочинение суруйду-
лар. 449 үлэһит 17-та «5»,
113-һэ «4», 317-то «3» сманна-
ланна.

Бастагы экзаменга үчүгэй
балаһи Аижа, Дирли уонна оро-
йон кийиһиһи кийиһи ос-
куола үөрэнээччилэр көрдөрү-
лэр.

Быйылы үрэх дьылыгар
И. НИКИТИН,
райОНО инспектора.

ССКП обкомугар, Саха АССР Министрдарын Советыгар, ПССУОС-гар уонна ЫБСЛКС обкомугар

СҮӨҺҮГЭ—ДЭЛЭГЭЙ, СҮМЭЛЭЭХ АҢЫЛЫГЫ!

ССКП обкомун бюротун, Саха АССР Министрдарын Советын, ПССУОС президиумун уонна ЫБСЛКС обкомун бюротун холбоһуктаах мунньахтарыгар 1974 сылга сүөһү аһылыгын соботуопкалааһыны элбэттиннэрэргэ уонна хаачыстыбатын тупсарыыга партийнай, советскай, профсоюзнай, комсомольскай, тыа хаһаайыстыбаннай органнар сорунтарын туһунан бопһурун көрүлүннэ.

Холбоһуктаах мунньах от хомууругар бэлэмнээһини кэмгэр ыытар дьаһаллары ылаттыырга, сүөһү аһылыгын соботуопкалааһын былааннарын халбаҥа суох төлөрөгө, сүөһү аһылыгын соботуопкалыыр үлэлэри кэмгэр уонна көрдөрүүлээхтик ыытар туһугар үлэ уонна материалнай ресурстар бары кыахтаахын түмө тардарга ССКП райкомнарын уонна горкомнарын, райгосисполкомнарын, Тыа хаһаайыстыбатын министрствотун, Мелиорация уонна Уу хаһаайыстыбатын министрствотун, «Сельхозтехника» республикатаагы холбоһуун, колхозтар, совхозтар салайааччыларын, бары партийнай, профсоюзнай, комсомольскай тэрилтэлэри эбэһиннэстэтэллэтэ.

Быһыл биһиги оройуонмутугар 45200 тонна от, 6550 тонна силлэс, 5550 тонна сенаж, 300 тонна пресстэммит от бэлэмнээхтээх. Итинни таһынан быһыл сайын биһизхэ 1300 тонна эбии аһылыгын соботуопкалаанара былаанналар.

Сүөһү аһылыгын соботуопкатыгар оройуон үрдүнэн 18 толору механизациялаах, 20 ситэтэ суох механизациялаах эвенолар тэриллиилэрин сорууда бигэргэтилиннэ.

Холбоһуктаах мунньах оройуоннар, хаһаайыстыбалар, отделениелар социалистическай куоталаһымыларын уонна толору, ситэтэ суох механизациялаах эвенолар, көлө-илии эвеноларын республикатаагы конкурстарын усулуобуйаларын бигэргэттэ.

ССКП райкомнарын уонна горкомнарын, райгосисполкомнарын, Тыа хаһаайыстыбатын министрствотун, профсоюз обкомун, колхозтар уонна совхозтар партийнай, профсоюзнай, комсомольскай тэрилтэлэрин аадырыстарыгар манньах чопчу соруудахтар оҥоһуллулар:

— сүөһү аһылыгын соботуопкалааһын рабочай былаанын уонна графикын бирдин хаһаайыстыбаларынан, отделениеларынан, биригээдэлэринэн, эвеноларынан арааран оҥорго;

— бу дьыл бэс ыйын 15—20 күннэригэр сир ахсын сүөһү аһылыгын соботуопкалааһынга бэлэмнэни туругун көрүргө;

— совхозтар рабочайдарын уонна колхозтаахтар ортолоругар ытыллар тэрээһин, политическай-маассабай үлэ дьаһалларын ырытан оҥорго, тыа сиргэр олохтоох үлэни кыайар нөһүлүннэ барыта аһылык соботуопкатыгар кыттытын ситиһэргэ, биригээдэлэр, эвенолар аайытын политическай тэрийээччилэри уонна политинформатордары сыһыартыырга, үлэ хаамытын уонна хаачыстыбатын хонтуруоллааһыныга партийнай, общественнай бөлөхтөрү тэрийтэллэргэ;

— аһылык соботуопкатыгар анаар биригээһиннэри, эвено салайааччыларын ССКП райкомнарын уонна горкомнарын бюротугар бигэргэтэри сүбэллэргэ, аһылыгын соботуопкалааһын тигэрдилибэт былааннарын халбаҥа суох төлөрүү иһин хаһаайыстыбалар, отделениелар, биригээдэлэр уонна эвенолар салайааччыларын эбэһиннэстэрин үрдэтэргэ;

— отделениелар, биригээдэлэр уонна эвенолар аайытын от хомуурун кэмгэр социалистическай куоталаһымы кинигэ тэрийэргэ, кини көдүүстээх буолуутун уонна түмүгэ кинигэ биллэн-көстөн иһин ситиһэргэ;

— бу дьыл бэс ыйын 15 күнүгэр дьэри от хомуурун массыналарын уонна тэриллэрин өрөмүсүн бү-

тэрэргэ, колонтуу бэлэмнэргэ, биригээдэлэри, эвенолар толору састааптаах тэрийтэллэргэ;

— бу дьыл бэс ыйын 1 күнүгэр дьэри аһылык бэлэмнээһин ханнык ыһыманан ытылларыттан тыа хаачыстыбатыттан тутулуктаахтык сүрүн уонна эбии төлөбүрдэргэ сүбэлээһиннэри ырытан оҥортуурга.

Холбоһуктаах мунньах от хомууругар туттулар тэрийэри, балаанкалары, эрийиннэ саппыкылары, калтариди, быаны-туһады миастага тигэрдэллэргэ, аһылык уонна аһылык табылдарын үлэ бара түспүдүгэр—хомуутаагы отууларга быһаччы тигэ сылдьан атылааһыны тэрийтэллэргэ аргыһы тэрийтэлэрин соруудахтаа.

Култура, доруобуйа харыстабылын, бытовое хаачыһыны министрстволарыгар, сибээс управлениеларыгар, райгосисполкомнарга сүөһү аһылыгын соботуопкатыгар кыттааччыларын культурнай, бытовое аһылым оттонун хаачыһыны анализлаах дьаһалларын ылаттылларыгар эбэһиннэстэннэ.

Ыччат-комсомольскай, үөрэнээччилэр биригээдэлэрин, эвеноларын тэрийтэллэргэ, промышленнай предприятиялар, куораттар уонна рабочай бөлүөлөхтөр тэрилтэлэрин бары салайааччылар, маннайгы сүбүөх партийнай тэрилтэлэрэ үлэни күүһү бастайааннаахтык сыһыртан уонна субютууһуулары, баскыһыныкылары тэрийтэлээн хаһаайыстыбалар сүөһү аһылыгын соботуопкалааһыннарыгар көмөү күүһүрдэллэргэ элииннэ.

ССКП обкомун бюротун, Саха АССР Министрдарын Советын, ПССУОС президиумун уонна ЫБСЛКС обкомун бюротун холбоһуктаах ылыммыт бу туураахтарын олоххо киллэринни ханнык дараагы утатытыта суох бары дьаһалларын тэрийин бүтүһүнү күн быһаччы соруунаан буолар.

Сүөһү аһылыгын бэлэмнээһиннэ республикатаагы куоталаһы усулуобуйата

Оту, силлэһи уонна сенаж бэлэмнээһиннэ ордук үрдүк, ол эрэри былааны толоруу бырыһыаныгар мантан итэҕэһэ суогу ситиспит оройуоннар куоталаһы кыайылааһынан аарылаллар (бастагы зона куоталаһы түмүктөөр кэмнэргэ):

	23/VII	20/VIII	10/IX
От	25	70	100
Силлэс	60	100	—
Сенаж	50	100	—

Бастагы зона республика 17 кини оройуоннара уонна Якутскай куорат, ол иһигэр биһиги оройуонмут кырааһылар.

Социалистическай куоталаһы кыайылаахтарыгар—бастабыт оройуоннарга зона аайытын ССКП обкомун, Саха АССР Министрдарын Советын, ПССУОС уонна ЫБСЛКС обкомун көһөрүлү сылдьар Кыһыл Знамяларын кытта 1000 солкуобайдаах харчынан биризмийэ туттарылар.

Оту, силлэһи уонна сенаж соботуопкалааһын былааннарын

толорууга ордук үрдүк, ол эрэри мантан итэҕэһэ суох бырыһыаны ситиспит совхозтар, колхозтар уонна ТХСНЧИ ОПХ-та республикатаагы социалистическай куоталаһы кыайылааһынан аарылаллар (бастагы зона):

	23/VII	20/VIII	10/IX
От	30	80	100
Силлэс	70	100	—
Сенаж	60	100	—

Куоталаһы кыайылаахтарыгар—бастабыт хаһаайыстыбалары наараадалаһырга бастагы зона 500 солкуобайдаах бири бастагы уонна 300 солкуобайдаах бири иннис биризмийэлэр олохтоһоллор.

Аһылык соботуопкатын бүтэһиктээх түмүгүн бастагы миастага ылбыт хаһаайыстыбаларга зона аайытын ССКП обкомун, Саха АССР Министрдарын Советын, ПССУОС уонна ЫБСЛКС обкомун Бочуотунай грамоталара туттарылар, ону тэнэ бастагы миастага тигэргэ

легковой автомобиль, иннис миастага эххэ эмиэ легковой автомобиль, үһүс миастага эххэ нөлөөснөөх мотоцикл фондэлара бериллэлэр.

Оту, силлэһи уонна сенаж соботуопкалааһын былааннарын толорууга ордук үрдүк, ол эрэри мантан итэҕэһэ суох бырыһыаны ситиспит отделениелар уонна биригээдэлэр республикатаагы социалистическай куоталаһы кыайылаахтарынан аарылаллар (бастагы зона):

	23/VII	20/VIII	10/IX
От	35	85	100
Силлэс	70	100	—
Сенаж	60	100	—

Куоталаһы кыайылаахтарыгар—бастабыт отделениелары, биригээдэлэри наараадалаһырга олохтоһор (бастагы зона): биризмийэ 500 солкуобайдаах үс бастагы, 300 солкуобайдаах биризмийэ.

Аһылык соботуопкатын бүтэһиктээх түмүгүн быһытынан бастагы миастага тиксипит отделениелар уонна биригээдэлэр ССКП обкомун, Саха АССР Министрдарын Советын, ПССУОС уонна ЫБСЛКС обкомун дипломнарын, ону кытта легковой автомобиль фондатын, иннис миастага эххэ мотоцикл фондатын ылаттар.

ТОЛОРУ, СИТЭТЭ СУОХ МЕХАНИЗАЦИЯЛААХ УОННА КӨЛӨ-ИЛИИ ЭВЕНЛАРЫН РЕСПУБЛИКАТААГЫ КОНКУРСТАРЫН УСУЛУОБУЙАТА

Бири үлэһэтчигэ тиксипиттэн төһөнү саамай элбэти, ол гынан баран мантан итэҕэһэ суогу бэлэмнээһин толору, ситэтэ

тэ суох механизациялаах уонна көлө-илии эвенолар конкурсы кыайылаахтарынан аарылаллар (бастагы зона):

	I/VI	10/IX
Толору механизациялаахтар	60	120
Ситэтэ суох механизациялаах	45	90
Көлө-илии эвенолар	30	50

Конкурс кыайылаахтарыгар туттарылаллар (бастагы зона): толору механизациялаах эвенолар—бирдинтэ 500 солкуобайдаах икки бастагы, 350 солкуобайдаах үс иккис, 250 солкуобайдаах түөрт үһүс биризмийэлэр;

ситэтэ суох механизациялаах эвеноларга—бирдинтэ 500 солкуобайдаах икки бастагы, 300 солкуобайдаах үс иккис, 200 солкуобайдаах түөрт үһүс биризмийэлэр;

көлө-илии эвеноларыгар—300 солкуобайдаах үс бастагы, 200 солкуобайдаах түөрт иккис, 100 солкуобайдаах түөрт үһүс биризмийэлэр.

Балаан ыйын 10 күнүгэр, бүтэһиктээх түмүк оҥоһуллуугугар, аһылыгы бэлэмнээһиннэ бастагы миастага тиксипит эвенолар Тыа хаһаайыстыбатын министрствотун уонна профсоюз обкомун Бочуотунай грамоталарынан наараадалаһаллар уонна легковой автомобиль фондатын ылаттар.

Иккис миастага тиксипит эвенолар

Тыа хаһаайыстыбатын министрствотун уонна профсоюз обкомун Бочуотунай грамоталара туттарылар.

Уһуэ миастага тигэргэ Тыа хаһаайыстыбатын министрствотун уонна профсоюз обкомун Бочуотунай грамоталара туттарылар.

АВМ агрегаттарынан оту мээһинир эвенолар социалистическай куоталаһымыларын кыайылаахтарыгар манньа небулээһиннэри олохтуурга:

— бири бастагы миаста, биризмийэ 600 солкуобай, ону кытта Тыа хаһаайыстыбатын министрствотун, профсоюз обкомун көһөрүлү сылдьар ымыла-лара туттарылар;

— бири иннис миаста—биризмийэ 400 солкуобай.

Куоталаһы түмүгэ сезон уотатыгар иккитэ оҥоһуллар. Оҕо-ла кыайылаахтарынан бачча тонна оту мээһиниртөөр бута-лаллар: атырдыах ыйын 1 күнүгэр 100, балаан ыйын 10 күнүгэр 200 тоннаны.

Оройуон бары предприятиеларын, тэрилтэлэрин үлэһиттэрэ, ыччаттар уонна үөрэнээччилэр! Сүөһүгэ дэлэгэй, сүмэһиннээх аһылыгы бэлэмнээһин—общественность бүтүүнүн дьыалата.

Колхозтарга, совхозна эһиги көмөбүт куоталаһыны өссө айымнылаах оҥоруоҕа.

Гитлеровскай Германияны кыйыы 30 сыла туолуутун көрсө ДЬҮККҮӨРДЭЭХ, БОЙОБУОЙ ОЛОХ

Феохтист СОФРОНОВ

ОЧЕРК

ЕГОР тәрүс кылааны бүтөрүн кытта ийбәләр өлүн бнәс өрө тулааыа хаалыктара. Иннә тынан кини, уонуттан тахсыбыт уол, оскуолаҥа барар онугар хотонго тахсар, өрөлөр ортолоругар ооннуур-көртүр, үөрөнөр онугар сүбү быһынан сылдьан хотон ширин кырбидар. Оттон кылаанык өрө уруок ааҥар, бэлэһиннәр кимитер бурдук тардар, кыраакый балты-пын дэһинэскэ өтөрөр. Саастыылара, уруккуларын кутлук, үөрөнө сырыттактара. Уол ол өрөлөрү өрдүк санаабынан, киниләргә көбүбүтүн ийин, кыра биир-тө торообуттарын, дьэтин, хотонун ханна быраҕат-тыһы? Дьэ ол иннигитин үөрөдүткөн матан дьэһит бөлүлүгүгү тийбээхтәктәргә эбәт.

Ити курдук үөрөх кылаатынан үйбөн баран Егор дьүккүөрдүк мөккүөрүнүн саныттан ситиспитэ — Аларар оскуолатын бәһи кылааныгар үөрөнө кырбидыт. Оо, ахтыбыт да эбит оскуолаҥа барахсаны! Үөрөх маңнайгы күнүттән уруогун үрдүгүр түһэр. Комсомолга кикрә охсор. Кыһа уруок кәһинитан оскуола-тыгар албәхтик хаалталыыр буолан истә — араас муннаах, общественнай үләләр... Санта комсомолд ол аайы барытыгар активнайдык кыттар, көх-нәм буолар. Кини учком председателинан быһбарданан бәрәдәһи көрөр, үөрәһи билиһини үрдәткә өбөлөрү түмә тардар. Өрөлөр да кинини хайдах эрә салалыаччы курдук көрө үөрөнөн бараллар. Үөрөх, үлэ үлүскәһи-гар Егор саас кәһитин, үөрөх дьыла түмүктәһитин, кылаанын бүтөрбөтүн билбәккә да хаалар.

Сайын. Уон түөрт саастаах комсомолд Егор Попов, кини да сөрүбәтәһин үрдүнән, хотуур сүтөн хөдүһүгә кырар. Соторунан, эһи сүтөн дьүккүөрүнән, ох-срөччү уол аатыран барар, кәһиникинән бүүрдәһин күннәргә биридн-балтараалы тектары охсон кыл-һитән улахан дьомнору кытта төт көлөһүн күнүн аахыталыыр, буолар.

Ити күһүн Егору оскуолаҥа ыппатылар. Үөрөхтәх үләнүт тийбәтинән олохтоох салалта кинини, актив-най, бәрәһи дьөбүрдүк курдук сманалаан, колхозка туһанарга быһаарыла. Суотчуттар бнәс ыйдах кур-старыгар ыттылар. Егор бәһтә да салалта тылыттан тахсыбәтә, комсомолд кини колхозка көмөлөһөрүн эбәһинәһти санаабыта.

Үөрөһи туйгунуук бүтөрөн, үс сыл кәһинә-бәркә сөбүлән, сөбүлән дараы суотчуттуур.

Оттон санта Конституция тахсыбыта, санта быһбар-дар буолбуттара. Оттон 1939 сыллааха олохтоох Советтар быһбардара барыта. Активнай комсомолдөн, колхоз биһр үүһи иһәр калрын — Егор Андреевич Попов нәһилик Советын исполкомун председатели-нан талбыттара. Уон арыс сазастаах ычкакка ол улахан итәһи ати. Инигәр дьулайа саным-саным, Егор эләр иһи аччыннән үләһә кырбидыт.

Очолорун Бахыс нәһилигәр бнәс быһылайык кол-хоз баара. Олору бөдөһүгүр сөрүк түрбүтә. Нәһилик салалыаччыта бу дьөбүһнәх сөрүдәрү толорорго дьүккүөрдүк үләнәһитә. Оройуон уонна олохтоох салалта сырларынан колхозтаах маһсаһа сөптөх өйдөтүлүккә үлэ баран, бөдөһүтүлүбүт икки кол-хоз — «Коминтерн», «Островский» диннәр үскә-тиллибиттәрә.

Егор Попов төрөбүт нәһилигәр Совет исполкомун председателинан икки сыл курдук олорор.

АҢА ДӨЙДҮНҮ КӨМҮСКҮҮР УЛУУ СЭРИИ икки сылыгар эдәр советскай үләнүт айлалык олохтон арахан ыраах фронтка аттанар. Кини армияда түөрт тогурук сыл кәһинә сылдьан саллаат дьылдатын олорчу билбәтә, бнәс госуарстволарынан сәрииләс-питә, Кыайыны Польша Вроцлав куоратыгар көр-сүбүтә.

Егор Андреевич, бүтүн бәһтә бүтүнүк бөрөтүк-таратык айылыбыт кини, улаханник улаабыт батта-дын кәһит ыттыһынан өрө имәрийә-имәрийә, бәһитин бойобуой олохуттан маннык кәһинир.

Мин батальон минометчига эһим. Бнәс кини Халбәһон биһр расчәт дәнәрбит; расчәт командири, наводчик, итәһччи, икки миһа таһааччы.

Расчәтум үс төгүл эһитбәтә, үһүөннәригар миһ эрә сөдөтөһүн тыһыннаах ордон хаалыталаабытым. Дьонно-рум аһәлләрә, бааһырлалара, өттөн минигин, дьыһтә, түүх даһаны таарыйбәтәһә. Арай Вроцлав куораты маһыһа оскуолаҥагар баччыһкам хөбүлүгүн илдә барыһа да эһиләр тийбәтәһә. Расчәтум аан маңнай Украинаҥа, онтон Висла өрүһү туорааһынга, саамай кәһиники Вроцлав таһыгар эһитәләнбәтә.

Түөрт сыл кәһинә фронтка сылдыбыт кини араас-ка түбәһитини кәһнәх буолуо дуо, ону барытын ситән кәһ-һинилибәт. Сәрин ыраахана, сөрө-мунга билләр. Үгүскә тохтообәккә, биһр-икки түбәһтәһи аһыаһха сәд.

Днестр өрүс арҥаа биһрәгәр санта тахсыбыһыт. Дивизия командири 32 кинини талан разведкаҥа ыттар буолбүтә. Ол дьоннор истәригәр миһ эһиә кил-тәриллиһинин. Сыалбыт «стылы» — өстөх салла-тын дуу, офицерын дуу билиһн тутан аһаһы. Икки бөлөххә хайдыһан айаннаабыһыт. Биһиги маңнай са-тыһ эһитбит. Онтон бәндәрөһчтәр миһнә сылдыбыт аттарынан тутан ылан аһах тардыһынныһыт.

Уусууругүрүр ханаабатын туорааһынга тыа саһа-тыгар кәһәбит. Хонууга икки танк умаһа тураллар. Эһи сәһнәһит. 13 кинини тыада тоһуурга олортуһут. Би-наккунан көрбүһпүт: икки-үс километр тәһиччи дәрнәһинә баар. Арай ол дьәһиттән уонтан таһса кини алаарыһтанан иһәлләр. Тыада таһсан тоһуйан сытты-быт. Немәһтәр эһиттәр. Икки ручнай пулеметтаахтар, автоматтардаахтар. Аттыһытыгар, 40-ча метрдәх сиргә, дьыһ турар, онно оһөннөрдөх эһәһхсин өлө-роллорун билбһһһһһ. Немәһтәр ол дьыһ таһыгар кәһ-лиһәр. Алта немәһ дьыһа кырдылар, саналара «рус», «рус» дьыһаллар. Аһас немәһ таһырдыа хаалла. Онтон биһр офицер, наадатыгар буолуо, тыада биһнәх уун-утары тийбән кәһә. Офицеры умса ылан кәһистибит. Кыргыһым өрө тунталәһә түстә. Өлбүт, бааһырбыт эһбәтә. Ол иһиннә дьыһнә эргийән ыһыһыһыт. Кыргы-һын түмүгәр алта фаһиһы билиһн туттуһут — онон алта «тыл» баар буолла.

НӨҮӨ КҮНҮГЭР разведкаһын салгыһ ыт-тыһыт. Биһрәһс оннук. Эдәр уолаттарбыт то-рус немәһи көрөһт ыталаан бардылар, эһи кыргы-һын кутааланна. Чугас баар немәһтәр ону истәһнәр икки отделеһиһан кәһлиһәр. Биһигини эргийән ыларга санаһыттарыһ биллиһит. Миһ сәһтә уон ик-китә эһтәр автоматтааһын, дууһ мас хаһхаланан бә-ләм сытаһын. Уоту аһар коһандаһи күүтәһин.

Немәһтәр отучча метрдәх сиргә ыган кәһлиһәр. Дьә уоту аһаһыт. Өстөһтәр биһигини эргийбнттәр эһит. Миһ бөлөхпүнәһи уолаттар куһтанһылар бы-һыһылаах — чутуйан бардылар. Онно коһандырбыт бәһитиһитин түһпунуһан сүүрән таһыһа уонна талба-һыт-талааһыт: «Ханна куотарыт? Ытмалаан кәһиһизм!» — днән сүрдәх үлүгәрдиһ хаһыһаан бытарыһта. Сәрингә иһиник түбәһтә ардыгар баар буолааччы. Уолаттар тохтоон ыталаһыһынан бар-дылар.

Тнһәһәр, немәһтәр биһиги киниһитини туһубакка, бәһәһрини чаастара баар сиригәр — Владимир Воһын-скайга тәһиләһтиһәр. Ол тыһан баран дьоммутугар барыаһтаах сүлбүтүн быһан кәһистиләр. Өстөһтәр эһбәһтәрә сүрдәх, өттөн биһиги аһыаһыт — раз-

ведчиктар бөлөхтөрө эрә буолааһыт днн. Ити эһәһри дьулайар, бәрнәһр толкүйбүт сүөх. Биһр немәһ мас муһукчатыһан саһтан сытарыһ билиһн маһыһыт. Фаһиһтар тыһалларыгар «сүүрбә сәһтә хонугу быһа арыт кыргыһа-кыргыһа тыһанан-кырыһан сырыттыһыт. Немәһтәһгә ас-уол таһар бнәс венгри туттуһут. Онон аһаннһыһыт, көлөлөннүүһт. Кәһиники биһр немәһи, икки бәндәрөһчы билиһн ыһыһыт. Ол өстөһтөрү барыларыһ бәһбәһитин кытта илдә сылдыарбыт эһи эһбәх эрәһи, сәһхтәһх буолууну үскәһтә.

27-с күһмүтүгәр дивизияһын кытта сибәһстәһи-бит. Баһараһнааһ, өстөх таһаһа охсубат сиринән тах-сарбытыгар биһрәһсәһтиһәр. Сарсыларда биһнәһнәрә күүстәх артиллерийскай уоту аһан бәләһиһниһини ыһыттылар. Ол буолуһан саһана өссө икки немәһи би-лиһн туттуһут. Биһнәх немәһтин бәркә билләр кини баар, онон «тыһларбытн» кытта көһүл кәһсәһбит, наадалаах сведениһи да ыһаһыт. Бәһбәһт дьомму-тугар төһнөрбүтүгәр ол улаханник көдүүстәһбитә.

Өстөх тыһылыгар мыһа чугаһыһр көһ уһатыгар сылдыһан араас кыһалбаларга кнртәһән тахсыһыһ-һыт да, биһигиттән биһр да кини кыратык да халбаһ-наабатаһа. Маңнай уоһуйан чугуһа сьһпыт уолаттар-быт кәһиники, охсүһуу уотугар буһан-хатан, сәриһит бәһыһнаһа буолбуттара. Чаһһытыгар түөрү немәһ, икки бәндәрөһч, бнәс венгр билиһнәһдәх тий-биһһит. Коһандөһнә биһнәхә улаханник маһтаһ-мыта. Миһ өһнө Кыһыл Сулуһ ордөһнан иһдара-далаһмыһын.

ТҮӨРТ СЫЛ КЭРИНГЭ фаһиһскай талаһырдыһ-тары утары. Польшанан, Австриһнан, Венгриһ-нан, Чехословакиһнан, Германиянан хорсунуук сәри-иләһит старшай сержант Е. А. Попов ити курдук, бә-һтә эһитинини, «аһыаһтаһар, чугуйуөхтәһар буолуох саамай күүстәх уоһка сырыттар» да тыһ-наах ордон 1946 сыл сайын дьйдуһугар эргилләр дьоллоһмута.

Фронтон ик кәһтән билиһингә днәри, бар-дьон итәһалиһ, ыһытатыһын ылан, араас эһпнәһтәх үлө-дөргә үләнән кәһә — партия райкомун иһструктү-рыһан, колхоз быраһыһаһыһын председателиһи, колхоз учлаһтаһын сәһнадсәһһинән, сәһһә быраһы-һаһыһын председателиһән... Билиһини кини — бө-чуоттаах сынһыһаланһа.

Егор Андреевич букатын кәһин, сааһыран баран, мөккүөрүнән, дуоһурунан Якутскайдаһы советскай-партияһнай оскуоһаны ситиһиһләһтик бүтөрбүтә.

Кини, кырдык да, толору дьоллоох, Кәргәһинини Варвара Дмитриевнаһын биһр бәһыһн маһлар, түөрт уол өрөлөһтөр. Улаханнаһа Савва — Советскай Ар-мия кәһкәһтигәр сулуһсалаһан кәһн үлэ кнһитә. Ва-чәһлантара — СГУ үһүс курсун студәһа. Икки кыра-лара — оскуола дьонө.

ЭЙЭБЭС
ЭМЧИТ

М. Н. Адамова 1966 сыл-лааха Чурапчыга - аһыһыһыт медицинскәй сестралар курста-рын ситиһиһләһтик үөрөнән бүтәрбүтә. Оттон ыла Дирин баһыһаһыгар сестраһан үлө-лиһр.

Матрена Николаевна ыары-һахтар туһтарыгар туөх-баар күүһә-кыада тийәһинән, сыра-һыһ-харатыһ ууран үләһиһр, М. Н. Адамова кыһалан-һүһә-лән эһтиһр, сүбәһиһр-амалыһр буолан ыарыһахтар кини кәһит 3 М-дөх күүһүгәр хайдах өрө сәргәһсий-

бит курдук буолаллар, кини үләһиһр күнүгәр бүгүн Мотыһыт үләннәр күһә днән үөрә-кото көп сәһалләр. Коммунист Матрена Николаев-на медицинскәй үләнүт уонна булууптааһы агит-зона начальниһини солбуһааччы

быһыһыһан нәһиһнәннә орти-тугар санитарнай-чәбдигирдәр үләнн ыһыһыһа активнайдыһ көмөлөһөр.

Кыһамһыһаах үләнүт дьонго үтүө сыһаһыһан, амараһ май-һыһыһан үтүө кнһи ыһыһаһыһыһыт.

Н. ФЕДОРОВ

Оболор, кемелөһүн!

Оройуоннаабы промкомбинат быйыл сайын үрдэтиллибит эбэһэсталистибэ быһыытынан 200 тыһынча устууна кирпиичэни өҥөрүөхтээх. Бу сурун толорулуннаабына тэриптэлэрибит, ыаллар наадыһыыларын хааччыйыахпыт, ону таһынан ыаллыы оройуоннаабыт көрдөһүүлэрин толорорго эмиэ суоттаныбыт.

Быйыл кирпиичэни өҥөрүүгэ бэлэмнэни үлэ эрдэтэн сабалар. Кирпиичэни үктүүр пресс капитальнайдык өрөмүөннэһэр. Престэн тахсыбыт кирпиичэ изилитэ-барыта механизацияланар. Онон үлэлииргэ чөлүннэ буолуоба.

Бу үлэбэ, оин эмиэ урукку курдук, оболор таһуу күүһүнэн буолаллара, бэйэс кылааһы бүтэрибиттэр уонна онтон үөһэ кылаастарга үөрэнээччилэр көхтөөхтүк изиллэлэрэ наада.

Оболор бу туһалаах кылгатыллыбыт күннээх үлэлэрэ үчүгэй усулуобуйаны, культурнай сынньалаҥы кытта дьүүрэллэһиригэр кыһанабыт. Ол курдук, холобур, икки от-деленилээх душ оҕоһуулар, көлөбүлээһин, теннистээһин тэриллэр.

Ааспыт сайын оболор үтүө көмөлөрүнэн кирпиичэни өҥөрүү былаана толоруллубу-

та, Онуоха интернат-оскуолаттан Вася Кузьмин, Аня Дьячкова, Миша уонна Проня Катаниновтар, Чурапчы орто оскуолатыттан Гая Посельская, Вера Макарова, онтон дааттытар ордуу кыһамныылаахтык үлэһэбиттэрэ, дыһсиппининизлээх, общественной көдүүһү аҕаларга бадалаах буолуу холобурун көрдөрбүттэрэ.

Күндү оболор, промышленнай комбинат коллектива эһикки бу үлэбэ эмиэ кэлэргитигэр, пятилетка тутуах сылыгар производство бэйэбит кыһамнытын нилээрэгитигэр, күүс-көмө буаларгытыгар ыгырар.

Г. МАКАРОВ,
промкомбинат маастара.

ТУРКМЕНИСКАЯ ССР. Хуэ-хэвскай водохранилище — Ик-рекум ханаанын трассатыгар саамай улахан. Мөһтөн уу элэччатын плантацияларын, бахчевой культуруларын ыһыкларыгар уонна садтарга барар.

Искусственный муорада биллэи балыгы үөсөтөллөр. Икхотанскайдаагы балыгы буаттуу хаһаайыстыба быһыл эргэни тэриптэлэригэр 800 тонна үрүм амуру, толостоботы, иерсби о. д. а. биэрэ.

СНИМКА: балыксыт Александр Константинов — сому туттарын рекордсмена. Сом саамай улахаа 200 килограмма тийэ ыһааһыннаах. ССТА фотохрониката.

Дуобат

Дуобат

Дуобат

Б ИИИИ саас күнүн тутарга Красноярск куоракка буолуу Сибир уонна Дальнай Восток зонатыгар «Урожай» ДСО иһинэн дуобатка кураһаһыта Саха сириттэн 5 киһиттэн састаптаах хамаандата бастабыт миэстэбэ тахсыбыта.

Ыам ыйын 11—25 күннэригэр Горькай куоракка РСФСР финаллыы кураһаһытыгар кыттан кэлэбит. Онон нуучча дуобатыгар спорт маастара, республика «Урожай» ДСО чемпиона Семен Николаев, маастарга кандидат, республика хас да төгүлээх чемпионката Альбина Аргунова уонна оболорго бу сурук аҕарар, оттон сүүс харахтаахха маастарга кандидат, Покровскай дуобатчыта Игорь Никифоров уонна оболорго Покровскай орто оскуолатын X кылааһын үөрэнээччитэ Илья Васильев кытыныбыт. Тренерин спорт маастара Петр Самойлов сылдыста.

РСФСР ФИНАЛЫГАР

Манна Россияй Федерация 12 куустээх хамаандалара мунуустубуттар. Ол иһигэр Москваттан Агафонов диэн межународнай кылаастаах маастар, 13 маастардар, 13 маастарга кандидаттар бааллар. Оонньуу хара маннайгыттан олус тыгсааһынаахтык сараламмыта. Бийиги хамаандабыт Волгоградскай, Красноярскай, Бурейскай, Калужскай, Архангельскай, Омскай уобаластар, Чувашскай АССР хамаандаларын лаппа баһыйан кыайталаата. Москва, Саратов курдук куустээх оонньооччулардаах хамаандалары кытары төгнөһөт, оттон Свердловскай уонна Горьковскай уобаластар хамаандаларыгар хоттордо.

Горьковскай уобалас хамаандата бастаата, иккис, үһүс миэстэлэргэ Саратовскай уобалас, Са-

ха АССР хамаандалара 27,5 очколаах тахсытылар.

Биирдиллээн дуоскаларга бийиги дуобатчытыгар Семен Николаев, Игорь Никифоров биир да хотторуута суох, Альбина Аргунова 11 очкоттан 9,5 очку ылан эрэһээхтик чемпионнаатылар, Илья Васильев 3,5 очколаан төхсүс, оттон иин 6,5 очколаах IV миэстэлэргэ тахсытыбыт.

Бийиги оонньооччуларыбытыттан Семен Николаев, Игорь Никифоров, Альбина Аргунова РСФСР финалын көмүскүүр хамаанда састаабыгар киирсиннэр эрчиллэр сборга хаалларылыннылар.

В. БАРАХСАНОВ,

Чурапчы орто оскуолатын
X кылааһын үөрэнээччитэ.

БРАКОНЬЕРДАР ТУТУЛУННУЛАР

РСФСР Верховнай Советын Президиумун айылҕаны харыстааһын түһүмү 1972 сыл атырдьах ыйын 2 күнүсүгэр Ыһаагар олоруу Саха АССР Министрдарын Советын иһинэн Булт промисловый управлениета уу көтөрү сааска бугааһын бодьонун ыам ыйын 10 күнүттэн 20 күнүгэр диэри көтүлээбитэ уонна кини өйдөтүү үлэни ыһыта.

Ол эрэри бэрэбэрка түмүгэр бугааһын сөһө ааспытын үрдүнэн айылҕа баһыйан-дуолун уоран туһаныахтарын бадалаахтар бааллар көһүннэ. Онуу браконьердар Болтоҕо ыһылаһыттан В. П. Седалищев I, В. П. Седалищев II, В. Н. Герасимов, П. В. Дураков, Телой Дирингитан С. Е. Максимов, М. Н. Гоголев, Хонтоботтон П. П. Пинигин, С. С. Посельская, о. д. а. — барыта 25-киһи регистрациаланнылар.

Райсовет исполкома ыам ыйын 21 күнүттэн сагалан 11 киһиттэн састааптаах браконьердары утары охсууһар комиссияны тэрийэн үлэлэтэр.

Айылҕаны харыстааһынга советскай, партийнай, комсомольскай тэриптэлэр үлэни мөһүтүннэриир, браконьердары сөтөөх аһыаһа тардар сорукаахтар.

В. АФАНАСЬЕВ,

Булт управлениетын
старшай охотоведа.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНОВ.

Таптыр адабыт, аһыт, колхознай тутуу ветерана

ФИЛИППОВ

Семен Афанасьевич

бу дьыл бэс ыйын 2 күнүгэр уһунун, марафоннык маадыл олбутун дьириник курутуулар, боксунуун до-вотторугар, табаарыстарыгар биллэрэбит.

Кэргэнэ, оболоро, сизиннэрэ, аймахтара.

Ольстер гражданской сэрии боруогар

Великобритания Ирландия хоту өттүгэр баар «бэйэтин бэйэ дьаһанар» провинциятыгар — Ольстерга буолар собыһалар аан дойду общественноһын бол-домтотун тардыбыттара ыраатта. Ол эрэри кэники икки нэди-лэбэ аан дойду бөһөтүн сүрүн темаларыттан биирлэстэринэн буолардык ордуу дьулааннаах көрүгүнниилэр. Хотугу Ирландия «гражданскай сэрии боруу-гар турар» диэн суруйар Англия хаһыата «Морнинг стар». «Таймс» билгэлииринэн, Ольстер «толору нитэ-сарата суох буолуу кириэтигэр үктэһинэ. Итинник түмүкэ үгүс атын хаһыаттар эмиэ кээлэлэр.

Кырдык, протестантскай экстремистэр дьайыһаларын түмүгэр Хотугу Ирландия бу күн-нэргэ дьиринг ис политической уонна эканомическай кризискэ киирдэ. Быһыына-майгыны өр-дук мараатарга дьулуһан, экстремистэр «бары бүтүүн эбэ-стоналааһын» тэрийэ сатым-лар, онно куттан, кыһарыйан туран төһө кыалларынан элбөх рабочайдары кытыннарарга кы-лааллар. Обществений тран-спорт уонна кэһилимэһинэ аһынан-үөлүнөн хааччылы сар-тарыйдылар. «Ольстер оборо-натын ассоциацията» диэн про-тестантскай тэриптэ фашист-

быт төбөттөрө нэһилиннэ на-политическай өттүн утары саамай дьиннээх террор садалаатылар.

Белфаст уонна атын куорат-тар уулуссалара баринадалары-нан быһыттанналар. Үөскээби-быһыына-майгыны үүнүү-төһүннэри кыара суох буолан, Хотугу Ирландия ситэриилээх сөһөтэ отставкага тахыста.

Аан дойду
ТЕМАТЫГАР
БЭСНЭДЭ

Быһыына-майгыны сытыр-хатан протестантскай ультралар ханнык сымалары ситиһэ сатылаларый итэһинэ Ольстер хайдах манньа бадалааннаа-һын хаалла?

Өссө 1921 сыллаахха Брита-ния империалистара, куустэрин өттөйөн туран, Ирландия эдэр республикатыгар дойдуну икки чааска араарар: кини хоту өт-түн — Ольстеры Ирландияттан арааран Великобритания састаа-быгар киллэрэр дуоҕабарм сөһ-нообуттарын санытар наада. Он-тон ыла Ольстер, дыһер, Анг-лия колониятыгар кубулуйу-лубута. «Араартаа уонна ба-һыһыһаа» диэн принциптан салайтаран империалистэр про-тестанттары католиктары утары

кикэрбиттэ. Олохтоох про-тестантскай буржуазия тир-дирөн, кинини кытта бииргэ Англия капиталистара үлэбит маастары — католиктары ураты кымыктаахтык көлөһүннэби-тэ. Үгүс сылар усталаарыгар муһуулулубут өс-саас 1969 сылларга атырдьах ыйынаары даабы төһөгө тирдирбитэ.

1973 сыллаахха Лондон сө-рөх чөлөчтүннэри өҥөрүгө ку-лаалыбыт: «Хотугу Ирландия ассамблеята» (хаарчактамыт быраантаах парламент Мау-ринскай тэриптэ) тэриллибит, онно католическай арыһах өрүт-представителлэрэ аан мангай-нылариилибиттэ. Оттон аас-пыт сыл бүтүүтүгэр Англия, Ирландия уонна Хотугу Ирландия представителларын икки ар-дыларыгар мыһылымбыт көһө-тиһиллэр түмүктэригэр Ирландия икки өттүн икки ардыгар биир-гэ үлэлээһини көрөр сөбүлэһи-түһэриллибитэ. 1973 сыл ах-сыһымыга Белфастка ситэриилээх сөһөт (сага правительство) үлэ-тин, саралаабыта, онно протес-тантар даһын, католиктар да-һын киирибиттэ.

Олохтоох капиталисттар уонна сирин бэс билэччилэр интери-сэрин көрөр протестантскай ул-тралар Лондон ити кыра чөлө-чтүннэри бэйэлэрин привилегия-ларыгар кутталлааһынан аарал-

лар. Провинцияда нитэ-сарата суох буолуу уонна террор бы-һыһына-майгытын үөсөтөн, ультралар урукку бэрээдэ-кэниүүнү уонна Ольстер салаа-татыгар ханнык да кыттыттан католиктары туэратымын сити-һэ сатыылар. Биирлэр итин та-һа Ирландия республикатын кы-тары бииргэ үлэлээһингэ ту-һуламыт ханнык бадалар хар-дыттан аккаастаарга мөһү-бэллэр.

Хотугу Ирландия кэники са-быһаларын ырытталарыгар үгүс политической көтөһ көрөөччү-лэр тийвэр тийбэн маннаах Англия салайар эргимтэлэрэ бу-руйдаахтарын төһөрөөлөн бэлэ-тииллэр, кинилэр Ольстер сыт-ты сөнналнай проблемаларын бы-һаарарга ханнык да дьаһаллары мбэһахтара уонна бары өттүнэн протестантскай экстремистэр дьайыһаларын нитиэхтэби-тэ. Оттон билигин, экстремистэр бэйэлэрин бөһөдүөччүлэрин утары барбыттарыгар, Лондон бэйэтин политика «буһарыт хаһытын дэһиэргэ» тийэр. Хотугу Ирландия прогрессивнай куустэрин представителлэрэ, ультралар сокуоннаа суох дьайыһаларын тохтору мөһү-бэн туран, кинилэри утары бы-һаарылаах дьаһаллары ылары-гар Лондон ыһыраллар.

В. СЕРОВ.
(ССТА).

ВИНИГИ ААДЫРЫСЫТ: гүл 12. ТЕЛЕФОНАРЫТ: гүл 12. секретарь — 9-14-95.

почтовый индекс 678700, Чурапчы с. Карл Маркс редактор — 9-13-95, редакторы солбуйааччы, эппиэт-отделлар — 9-14-95, уопсай — 9-15-05.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся Якутской АССР.